

Olsztyn, dnia 18 marca 2019 r.

FK-V.431.25.2018

**Szanowna Pani
Beata Sokołowska
Burmistrz Białej Piskiej**

**ul Mickiewicza 25
12-230 Biała Piska**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), przekazuję Pani treść wystąpienia pokontrolnego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w siedzibie jednostki kontrolowanej, tj. Urzędzie Miejskim w Białej Piskiej, ul. Mickiewicza 25, 12-230 Biała Piska.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Pan Wojciech Zbigniew Stępnik – Burmistrz Białej Piskiej, wybrany na to stanowisko w dniu 30 listopada 2014 r.,
- Pani Beata Sokołowska – Burmistrz Białej Piskiej, wybrana na to stanowisko w dniu 4 listopada 2018 r.,
- Pan Andrzej Winicjusz Braun – Zastępca Burmistrza Białej Piskiej, powołany na to stanowisko od dnia 2 lutego 2015 r., odwołany w dniu 14 listopada 2018 r.,
- Pani Krystyna Marcińczyk – Sekretarz Gminy Biała Piska, na podstawie umowy o pracę, od dnia 1 stycznia 2009 r.,
- Pani Mariola Kobus – Skarbnik Gminy Biała Piska, powołana na to stanowisko z dniem 1 marca 2007 r., odwołana w dniu 30 listopada 2018 r.,
- Pani Maria Gutowska – Skarbnik Gminy Biała Piska, powołana na to stanowisko z dniem 7 grudnia 2018 r.

Kontrolę przeprowadziła Bożena Wójcik-Kondracka – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Finansów i Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie upoważnienia Nr FK-IV.0030.892.2018 z dnia 29 października 2018 roku.

Termin kontroli: od 5 listopada do 7 grudnia 2018 r.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa oraz wykonanie dochodów budżetu państwa,
- okres objęty kontrolą: 2017 rok.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, w związku z art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.).

[Akta kontroli: I.1-38]

Na podstawie ustaleń kontroli działalność jednostki kontrolowanej ocenia się

pozytywnie.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

I. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego i jego zmian oraz sprawozdawczości budżetowej.

1. Wojewoda Warmińsko-Mazurski decyzją Nr FK 5/2017 z dnia 1 lutego 2017 r. ustalił dla Gminy Biała Piska plan dotacji z budżetu państwa na 2017 r. w wysokości **16 765 022,00 zł**. Ww. plan został zmieniony 53 decyzjami Wojewody.
2. Wielkość planu dotacji z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniosła **19 633 217,58 zł**. Gmina Biała Piska otrzymała z budżetu państwa w 2017 r. dotacje w łącznej wysokości **19 630 540,58 zł**, z czego wykorzystwała **19 481 510,07 zł**, tj. **99,23%**.

Kwota dotacji niewykorzystanych wyniosła łącznie **149 030,51 zł** i została zwrócona na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 i 6 ustawy o finansach publicznych.

Największe niewykorzystanie dotacji w stosunku do kwot planowanych dotyczyło rozdziałów: 85415 – kwota 94 389,48 zł, 85502 – kwota 25 860,96 zł oraz 85214 – kwota 12 042,04 zł. Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi w toku czynności kontrolnych przez:

- Panią Bogumiłę Nawrocką Głównego Księgowego w Zespole Obsługi Placówek Oświatowych w Białej Piskiej, w informacji z dnia 28 listopada 2018 r.,
- Panią Jolantę Kureczko starszego pracownika socjalnego w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, w sprawozdaniu dot. rozliczenia dotacji w rozdziale 85214 § 2030 *Zasilki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe*,
- Panią Marię Babowicz Głównego Księgowego w M-GOPS w Białej Piskiej w sprawozdaniu dot. rozliczenia środków wydatkowanych w rozdziale 85502 § 2010 w 2017 r.

spowodowane było:

- w rozdziale 85415 *Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym* w kwocie 94 389,48 zł – przekroczeniem przez wnioskodawców kryterium dochodowego na podstawie, którego przyznawane są świadczenia, sezonowym wzrostem zatrudnienia w regionie, migracją rodzin z gminy, przerwaniem nauki przez pełnoletnich uczniów,

- w rozdziale 85502 *Świadczenia rodzinne* w kwocie 25 860,96 zł – błędnym oszacowanie potrzeb w miesiącu listopadzie 2017 r. oraz zwrotem dotacji z uwagi na brak wniosku o wypłatę świadczenia „Za życiem”,
 - w rozdziale 85214 *Zasiłki stałe* w kwocie 12 042,04 zł – mniejszą niż szacowano ilością wniosków o przyznanie świadczeń.
3. W trakcie kontroli sprawdzono prawidłowość wprowadzenia planu dotacji przyznanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego do budżetu Gminy i ustalono, że w powyższym zakresie jednostka wypełniła dyspozycję art. 257 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, tj.:
- przyznane dotacje oraz ich zmiany ujmowane były w planie dochodów w odpowiedniej podziałce klasyfikacji budżetowej,
 - przyznane dotacje oraz ich zmiany ujmowane były w planie wydatków, z uwzględnieniem ich przeznaczenia, w odpowiedniej podziałce klasyfikacji budżetowej.
4. Prawidłowość i rzetelność sprawozdań budżetowych, tj.:
- Rb-27ZZ zbiorczego za okres od początku roku do końca IV kwartału 2017 r.,
 - Rb-50 zbiorczego o wydatkach od początku roku do końca IV kwartału 2017 r.,
 - Rb-50 jednostkowego o dotacjach od początku roku do końca IV kwartału 2017 r.,
- składanych przez Gminę do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, sprawdzono na podstawie porównania danych zawartych w sprawozdaniach budżetowych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej Gminy oraz ze sprawozdań jednostkowych składanych przez jednostki podległe, tj.: Urząd Miejski w Białej Piskiej, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, Szkołę Podstawową im. T. Kościuszki w Białej Piskiej, Szkołę Podstawową im. Stanisława Palczewskiego w Drygałach, Szkołę Podstawową im. gen. J. Bema w Bemowie Piskim, Szkołę Podstawową w Kozuchach, Szkołę Podstawową im. Zesłańców Sybiru w Kumielsku, Szkołę Podstawową im. Podlaskiej Brygady w Skarżynie.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- dane wykazane w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27ZZ sporządzonym przez Urząd Miejski były zgodne z ewidencją księgową,
 - dane wykazane w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ były zgodne z danymi wykazanymi w jednostkowych sprawozdaniach sporządzonych przez jednostki podległe,
 - dane wykazane w jednostkowym sprawozdaniu Rb-50 o dotacjach były zgodne z ewidencją księgową Gminy,
 - dane wykazane w jednostkowym sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach, sporządzonym przez Urząd Miejski były zgodne z ewidencją księgową,
 - dane wykazane w zbiorczym sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach były zgodne z danymi wykazanymi w jednostkowych sprawozdaniach sporządzonych przez jednostki podległe,
 - ww. sprawozdania sporządzane były w sposób czytelny i trwałe, zawierały podpisy Burmistrza, Skarbnika (sprawozdania zbiorcze), Głównego Księgowego oraz Kierownika jednostki organizacyjnej (sprawozdania jednostkowe).
5. Ponadto, w toku kontroli sprawdzono terminowość przekazywania sprawozdań budżetowych do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie i ustalono, że przekazywane były z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.).

6. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie**.

[Akta kontroli: II.1-88]

II. W zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowaniu dzieci - § 2010, § 2060.

1. Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniosła **16 000 106,83 zł**. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2017 r. dotacje w łącznej wysokości **16 000 067,83 zł**, z czego wykorzystywała **15 964 922,76 zł**, co stanowiło **99,78%** otrzymanych dotacji.

Wykorzystane środki finansowe pochodziły z:

- ustawy budżetowej – **14 236 360,62 zł**, w tym:
 - rozdział 75011 – 93 469,00 zł,
 - rozdział 80110 – 39 186,37 zł,
 - rozdział 80150 – 4 237,24 zł,
 - rozdział 85195 – 490,00 zł,
 - rozdział 85213 – 35 707,97 zł,
 - rozdział 85501 – 8 806 526,00 zł,
 - rozdział 85502 – 5 256 744,04 zł,
- rezerw celowych – **1 728 562,14 zł**, w tym:
 - rozdział 01095 – 1 223 918,93 zł,
 - rozdział 80101 – 106 702,82 zł,
 - rozdział 85215 – 1 925,58 zł,
 - rozdział 85501 – 395 829,89 zł,
 - rozdział 85503 – 184,92 zł.

2. Strukturę wydatków zrealizowanych przez Gminę w ramach zadań zleconych przedstawiono w tabeli.

Dział	Rozdział	Paragraf	Środki z dotacji	Środki własne	Koszt zadania ogółem	Koszty obsługi zadania*	% udział dotacji
010	01095	2010	1 223 918,93	-	1 223 918,93	23 998,41	100%
750	75011	2010	93 469,00	71 071,58	164 540,58	-	56,81%
801	80101	2010	106 702,82	-	106 702,82	1 056,44	100%
801	80110	2010	39 186,37	-	39 186,37	387,97	100%
801	80150	2010	4 237,24	-	4 237,24	41,92	100%
851	85195	2010	490,00	-	490,00	-	100%
852	85213	2010	35 707,97	-	35 707,97	-	100%
852	85215	2010	1 925,58	-	1 925,58	28,16	100%
852	85501	2060	9 202 355,89	-	9 202 355,89	137 654,00	100%
855	85502	2010	5 256 744,04	43 312,11	5 300 056,15	141 480,0	99,18

						0	%
855	85503	2010	184,92	-	184,92	-	100%
Ogółem			15 964 922,76	114 383,69	16 079 306,45	304 646,90	99,2%

* koszty wykazywane, gdy są określone w odrębnych przepisach

3. Analiza zakresów czynności pracowników, których wynagrodzenie jest finansowane lub dofinansowane w ramach otrzymanych dotacji (rozdziały: 75011, 85501, 85502) wykazała, że zachodziła zgodność pomiędzy obowiązkami pracowników wynikającymi z tych zakresów, a przeznaczeniem dotacji, na które zostały udzielone, tj. na wykonywanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.
4. Na podstawie dokumentacji źródłowej, tj. dowodów księgowych objętych założoną do kontroli próbą oraz zestawień sporządzanych w toku kontroli przez pracowników jednostki kontrolowanej i sprawozdań z rozliczenia poszczególnych dotacji składanych do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie stwierdzono, że zgodnie z art. 168 ust. 4 ustawy o finansach publicznych wykorzystanie dotacji nastąpiło przez zapłatę za zrealizowane zadania (wydatki), na które dotacje były udzielone, tj.:
 - zwrot podatku akcyzowego producentom rolnym,
 - zadania związane z ewidencją ludności, rejestracją stanu cywilnego oraz dowodami osobistymi,
 - zadania związane z obroną cywilną,
 - wyposażenie szkół podstawowych i gimnazjum w podręczniki oraz materiały edukacyjne i ćwiczeniowe,
 - wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń z opieki zdrowotnej,
 - świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
 - świadczenia wychowawcze,
 - składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających świadczenia rodzinne i zasiłek dla opiekuna,
 - wypłatę dodatków energetycznych,
 - realizację Karty Dużej Rodziny.
5. Stwierdzone nieprawidłowości w kontrolowanym obszarze dotyczyły:
 - dokonania nienależnego zwrotu podatku akcyzowego w kwocie 301,82 zł na podstawie faktury nr 165/2017 z dnia 9 lutego 2017 r. za zakup oleju napędowego dokumentującej sprzedaż paliwa w okresie niezaliczanym do 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku (od 1 sierpnia 2016 r. do 31 stycznia 2017 r.).

Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy z 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. z 2015 r., poz. 1340) do wniosku o zwrot podatku dołącza się faktury VAT lub ich kopie stanowiące dowód zakupu oleju napędowego w okresie 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożyła Pani Lucyna Modzelewska inspektor Urzędu Miejskiego w Białej Piskiej zgodnie, z którym ww. faktura omyłkowo została zakwalifikowana do zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Powyższe działanie skutkowało pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości w kwocie 301,82 zł.

Dotacja pobrana w nadmiernej wysokości (w kwocie 301,82 zł) została zwrócona na rachunek Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w czasie trwania czynności kontrolnych, tj. w dniu 4 grudnia 2018 r.

Osoba odpowiedzialna – Lucyna Modzelewska inspektor Urzędu Miejskiego w Białej Piskiej.

- nieprawidłowego sporządzenia:
 - rocznego sprawozdania rzeczowo-finansowego z realizacji wypłat producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej za 2017 r.,
 - rocznego rozliczenia dotacji celowej z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej za 2017 r.,polegającego na wykazaniu w sprawozdaniu błędnej łącznej kwoty limitu zwrotu podatku akcyzowego wynikającej z nieprawidłowo obliczonej powierzchni gruntów niezbędnych do wyliczenia ww. limitu (było – 972 097,95 zł, winno być – 1 367 504,00 zł).

Powyższe działanie niezgodne było z art. 4 ust. 2 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, który stanowi, że limit ustala się jako sumę kwoty stanowiącej iloczyn stawki zwrotu podatku na 1 litr oleju napędowego, liczby 100 oraz powierzchni użytków rolnych będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego określonej w ewidencji gruntów i budynków, według stanu na dzień 1 lutego danego roku (...).

Zgodnie ze złożonym przez Panią Lucynę Modzelewską inspektora Urzędu Miejskiego w Białej Piskiej wyjaśnieniem, przy sporządzaniu ww. sprawozdań zastosowano błędną metodę obliczania łącznej powierzchni użytków rolnych zgłoszonej przez producentów rolnych we wnioskach o zwrot podatku akcyzowego. W związku z powyższym została również błędnie obliczona łączna kwota rocznego limitu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Osoba odpowiedzialna – Pan Andrzej Braun Zastępca Burmistrza Białej Piskiej.

6. Dowody księgowe, na podstawie których realizowano wydatki:
 - zawierały wszystkie niezbędne elementy wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U z 2016 r., poz. 1047 ze zm.),
 - zawierały prawidłową klasyfikację budżetową poniesionych wydatków, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.),
 - zostały prawidłowo zadekretowane (odpowiednie konto zespołu 4 w korespondencji z kontem zespołu 2), tj. zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy

celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 760 ze zm.),

- zawierały adnotację dotyczącą stosowania procedur zamówień publicznych lub o przesłankach skutkujących brakiem stosowania ustawy, o których mowa w art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1579 ze zm.),
- zawierały zapis dotyczący wpływu dokumentu do jednostki, stosownie do przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67 ze zm.),
- sprawdzone zostały pod względem formalno – rachunkowym i merytorycznym,
- zatwierdzone były do zapłaty przez Kierownika jednostki i Skarbnika (Głównego księgowego jednostki).

[Akta kontroli: II.15-17, 21-22, III 1-338]

7. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie**. Przyjęta ocena wynika z faktu, iż wielkość stwierdzonych w toku kontroli naruszeń stanu prawnego stanowiła 0,002% wydatkowanej dotacji na zadania zleczone z zakresu administracji rządowej i nie miała istotnego wpływu na finansowy aspekt kontrolowanego obszaru.

III. W zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej - § 2020.

1. Wielkość planu dotacji z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniosła **10 000,00 zł**. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2017 r. środki w kwocie **10 000,00 zł**, które wykorzystywała w **100 %**.

Wykorzystane środki finansowe pochodziły z ustawy budżetowej.

2. Strukturę wydatków zrealizowanych przez Gminę w ramach zadań własnych przedstawiono w tabeli.

Dział	Rozdział	Paragraf	Środki z dotacji	Środki własne	Koszt zadania ogółem	% udział dotacji
710	71035	2020	10 000,00	0,00	10 000,00	100%
Ogółem			10 000,00	0,00	10 000,00	100%

3. Na podstawie dokumentacji źródłowej, tj. dowodów księgowych objętych założoną do kontroli próbą oraz sprawozdań z rozliczenia poszczególnych dotacji składanych do Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie stwierdzono, że zgodnie z art. 168 ust. 4 ustawy o finansach publicznych wykorzystanie dotacji nastąpiło poprzez zapłatę za zrealizowane zadania (wydatki), na które dotacja była udzielona, tj. na utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych na terenie Gminy. W ramach otrzymanych środków:

- wykonano wymianę drewnianych elementów ogrodzenia, pomalowano słupki ogrodzenia, mogiłę i tablicę pamiątkową, uporządkowano teren przy mogile zbiorowej żołnierzy radzieckich w Białej Piskiej,
- usunięto zakrzaczenia i chwasty, uporządkowano teren wokół kwater oraz oczyszczono kwaterę wojenną z I wojny światowej na cmentarzu ewangelickim w Szkodach,

- zbudowano niskie ogrodzenie ze sztachet drewnianych, uporządkowano terenu wokół nagrobka żołnierza niemieckiego na cmentarzu ewangelickim w Skarżynie,
 - pomalowano cokół zbiorowej mogiły, usunięto krzewy i chwasty, uporządkowano teren wokół krzyża z I wojny światowej oraz zbiorowej mogiły żołnierzy radzieckich i niemieckich na cmentarzu ewangelickim w Sulimach,
 - uporządkowano teren, usunięto krzewy i chwasty, oczyszczono mogiły na cmentarzu wojennym z I wojny światowej w Rakowach Małych,
 - usytuowano tabliczkę informacyjną, uporządkowano teren (wywóz śmieci), usytuowano krzyż drewniany na pomniku z I wojny światowej żołnierzy niemieckich w Baranowie,
 - uporządkowano teren, oczyszczono mogiły, usunięto złomy i wywroty wokół mogiły żołnierzy niemieckich na cmentarzu ewangelickim w Rudzie.
4. Nieprawidłowości w zakresie sporządzania dokumentacji finansowej (dowodów księgowych) nie stwierdzono.
5. W toku kontroli ustalono, że sprawozdania z realizacji zadań zostały przekazane do Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie zgodnie z terminami określonymi w porozumieniu Nr PS-VII.5230.1.3.2017 z dnia 4 maja 2017 r., zawartym pomiędzy Wojewodą Warmińsko – Mazurskim a Burmistrzem Białej Piskiej na realizację ww. zadania.
6. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie**.

[Akta kontroli: II., II. 8, IV.1-23]

IV. W zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin) oraz na realizację zadań bieżących z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanej w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych - § 2030, § 2040.

1. Wielkość planu dotacji z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniosła **3 623 110,75 zł**. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2017 r. środki w kwocie **3 620 472,75 zł**, które wykorzystwała w kwocie **3 506 587,31 zł**, tj. w **96,78 %**.

Wykorzystane środki finansowe pochodziły z:

➤ ustawy budżetowej – **2 047 591,04 zł**, w tym:

- rozdział 80101 – 58 271,33 zł,
- rozdział 85213 – 28 900,09 zł,
- rozdział 85214 – 1 413 900,00 zł,
- rozdział 85216 – 177 996,00 zł,
- rozdział 85219 – 181 882,00 zł,
- rozdział 85230 – 185 457,00 zł,
- rozdział 85415 – 1 184,62 zł,

➤ rezerw celowych – **1 458 996,27 zł**, w tym:

- rozdział 75814 – 61 658,75 zł,
- rozdział 80101 – 32 786,43 zł,
- rozdział 80103 – 89 646,00zł,
- rozdział 80104 – 153 870,00 zł,
- rozdział 80149 – 4 014,00 zł,

- rozdział 85214 – 18 555,96 zł,
- rozdział 85216 – 73 610,61 zł,
- rozdział 85219 – 13 637,00 zł,
- rozdział 85230 – 32 543,00 zł,
- rozdział 85415 – 962 547,52 zł.
- rozdział 85504 – 16 127,00 zł.

2. Strukturę wydatków zrealizowanych przez Gminę w ramach zadań własnych przedstawiono w tabeli.

Dział	Rozdział	Paragraf	Środki z dotacji	Środki własne	Koszt zadania ogółem	% udział dotacji
758	75814	2030	29 602,36	81 097,90	110 700,26	26,74%
		6330	32 056,39	87 820,92	119 877,31	26,74%
801	80101	2030	91 057,76	18 653,82	109 711,58	83%
801	80103	2030	89 646,00	22 411,50	112 057,50	80%
801	80104	2030	153 870,00	38 467,50	192 337,50	80%
801	80149	2030	4 014,00	1 003,50	5 017,50	80%
852	85213	2030	28 900,09	-	28 900,09	100%
852	85214	2030	1 432 455,96	-	1 432 455,96	100%
852	85216	2030	251 606,61	-	251 606,61	100%
852	85219	2030	195 519,00	398 138,76	593 657,76	32,93%
852	85230	2030	218 000,00	73 000,00	291 000,00	74,91%
854	85415	2030	963 732,14	240 636,88	1 204 369,02	80%
855	85504	2030	16 127,00	66 197,89	82 324,89	19,59%
Ogółem			3 506 587,31	1 027 428,67	4 534 015,98	77,34%

3. Gmina Biała Piska zapewniła wkład własny wynikający z przepisów art. 128 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym kwota dotacji na dofinansowanie zadań własnych bieżących i inwestycyjnych nie może stanowić więcej niż 80% kosztów realizacji zadania, chyba że odrębne ustawy stanowią inaczej, w rozdziałach: 80101 Szkoły podstawowe w zakresie realizacji rządowych programów: *Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa* oraz *Rządowy program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych* „Aktywna tablica”, 80103 Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, 80104 Przedszkola, 80149 Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, 85219 Ośrodki pomocy społecznej, 85415 Pomoc materialna dla uczniów.

Ponadto, wkład własny został zachowany w rozdziałach:

- 75814 Różne rozliczenia finansowe, zgodnie z art. 3 ust. 9 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz.U. z 2014 r., poz. 301 ze zm.) na zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2016 roku,
- 85230 Pomoc państwa w zakresie dożywiania, zgodnie z § 2 ust. 2 umowy zawartej z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim na dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych w ramach programu wieloletniego pn. „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,

- 85504, zgodnie z § 3 umowy zawartej z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim na dofinansowanie: wynagrodzeń dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017”.
4. Wkład własny nie był wymagany w rozdziałach:
- 80101 (wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej) zgodnie z art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o szczegółowych rozwiązaniach zapewniających poprawę jakości i dostępności świadczeń opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1774),
 - 85415 (dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów w ramach Rządowego programu – „Wyprawka szkolna”) zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 lipca 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów dydaktycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1045) oraz uchwałą Nr 115/2017 Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2017 r. w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom w 2017 r. – „Wyprawka szkolna”.
5. Na podstawie dokumentacji źródłowej, tj. dowodów księgowych objętych założoną do kontroli próbą oraz zestawień sporządzanych w toku kontroli przez pracowników jednostki kontrolowanej i sprawozdań z rozliczenia poszczególnych dotacji składanych do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie stwierdzono, że zgodnie z art. 168 ust. 4 ustawy o finansach publicznych wykorzystanie dotacji nastąpiło przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacje były udzielone, tj.:
- realizację zadań w ramach funduszu sołeckiego,
 - zakup dla szkół podstawowych książek w ramach realizacji rządowego programu „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”,
 - realizację programu w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych „Aktywna tablica”,
 - realizację zadań z zakresu wychowania przedszkolnego,
 - wypłatę składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenia z pomocy społecznej,
 - wypłatę zasiłków okresowych i stałych,
 - bieżące funkcjonowanie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Piskiej,
 - realizację programu wieloletniego pn. „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
 - realizację świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym,
 - realizację programu „Wyprawka szkolna”,
 - realizację programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017”,
 - zakup dla szkół wyposażenia gabinetu profilaktyki zdrowotnej za wyjątkiem przypadku gdzie na podstawie pisma Wydziału Zdrowia Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie znak WZ-I.960.13.2018 z dnia 30 stycznia 2018 r. dokonano zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem w łącznej kwocie 1 357,00 zł oraz 5 zł odsetek.
- W ramach dotacji wydatkowanej niezgodnie z przeznaczeniem zakupiono:
- aparat do pomiaru ciśnienia na kwotę 797,00 zł (Szkoła Podstawowa w Drygałach),
 - kozetkę na kwotę 560,00 zł (Szkoła Podstawowa w Białej Piskiej).
6. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie**. Przyjęta ocena wynika z faktu, iż wielkość stwierdzonych w toku kontroli naruszeń stanu prawnego

stanowiła 0,04% wydatkowanej dotacji na zadania własne i nie miała istotnego wpływu na finansowy aspekt kontrolowanego obszaru.

[Akta kontroli: II.18-20, 21-22, IV. 1-108]

V. W zakresie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Z uwagi na to, iż kwoty poszczególnych grup (rodzajów) wydatków ponoszonych ze środków dotacji nie przekraczały równowartości kwoty 30 000 euro, w Gminie Biała Piska oraz w jednostkach podległych nie przeprowadzono postępowań o udzielenie zamówień publicznych, stosownie do art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 2164 ze zm.).

W związku z powyższym odstąpiono od kontroli i oceny działalności jednostki w tym zakresie.

[Akta kontroli: I.1-2]

VI. W zakresie należności oraz prawidłowości i terminowości pobierania, a także przekazywania dochodów budżetu państwa związanych z realizacją zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego - § 2350.

1. Należności z tytułu realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

1.1. Na dzień 31 grudnia 2017 r. łączny stan należności związanych z realizacją zadań zleconych wynosił **7 503 756,70 zł**, w tym:

- w rozdziale 75011 w § 0690 z tytułu opłat za udostępnienie danych osobowych, o których mowa w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 września 2011 r. w sprawie opłat za udostępnienie danych z rejestrów mieszkańców, rejestrów zamieszkania cudzoziemców oraz rejestru PESEL (Dz.U. z 2015 r., poz. 1388 ze zm.) – obowiązującego w okresie kontrolowanym – 403,00 zł,
- w rozdziale 85502 w łącznej wysokości 7 503 353,70 zł, w tym:
 - w § 0640 z tytułu zwrotu kosztów wystawionych upomnień – 846,80 zł,
 - w § 0920 z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego – 1 918 443,64 zł,
 - w § 0940 z tytułu zwrotu udzielonych zaliczek alimentacyjnych – 853 740,54 zł,
 - w § 0980 z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego – 4 730 322,72 zł,

o których mowa w przepisach ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2017 r., poz. 489 ze zm.) – obowiązującej w okresie kontrolowanym.

1.2. W trakcie kontroli poddano analizie prawidłowość ustalenia należności w 2017 r. wobec 10 dłużników, których dotyczą najwyższe kwoty należności z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego, wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. na łączną kwotę 1 718 596,55 zł, w tym: należność główna – 1 197 760,11 zł oraz odsetki – 520 836,44 zł.

Ustalenia:

- należności z tytułu funduszu alimentacyjnego ustalone były zgodnie z art. 27 ust. 1 i ust. 1a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

- na koniec każdego kwartału dokonywano naliczenia i przypisu odsetek od nieterminowych płatności z tytułu funduszu alimentacyjnego. Stan na 31 grudnia 2017 roku przypisanych odsetek wynosił **312 751,74 zł**.

2. Należności wymagalne oraz czynności windykacyjne.

2.1. Stan należności i zaległości związanych z pobieraniem dochodów budżetu państwa przedstawiono w tabeli.

Dział	Rozdział	§	Należności pozostałe do zapłaty na dzień 31 grudnia 2017 r.		Struktura % zaległości
			Ogółem	W tym zaległości	
855	85502	0640	846,80	846,80	100
		0920	1 885 083,72	1 885 083,72	100
		0940	843 905,29	843 905,29	100
		0980	4 678 624,04	4 678 624,04	100
Ogółem			7 408 459,85	7 408 459,85	100

2.2. Ustalono, że w 2017 r. stan należności wymagalnych związanych z realizacją zadań zleconych dotyczył rozdziału 85502 (z tyt. zwrotu kosztów za wystawione upomnienia, odsetek od funduszu alimentacyjnego, zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego oraz udzielonych zaliczek alimentacyjnych) i wynosił:

- na dzień 1 stycznia 2017 r. – 6 738 621,96 zł,
 - na dzień 31 grudnia 2017 r. – 7 408 459,85 zł
- i wzrósł w ciągu roku o kwotę 669 837,89 zł.

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Pani Barbary Galak Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Piskiej – wzrost wysokości należności (dot. zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego oraz odsetek od funduszu), wynikał z comiesięcznych przypisów należności z tytułu wypłaconych świadczeń wierzycielom, które nie były w pełni pokrywane przez spłaty należności przez dłużników funduszu alimentacyjnego.

2.3. Szczegółowej kontroli poddano podjęte działania windykacyjne należności stanowiących dochody budżetu państwa wobec 10 największych dłużników alimentacyjnych na łączną kwotę 1 718 596,55 zł (w tym: należność główna 1 197 760,11 zł oraz odsetki 520 836,44 zł) i stwierdzono, że Gmina Biała Piska w wyniku podejmowanych działań:

- wypełniła dyspozycję zawartą w art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny,
- dochodziła należności przypadających od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego poprzez przyłączenie się wierzyciela do postępowania egzekucyjnego, zgodnie z art. 27 ust. 3a i 8 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (69 wniosków).

2.4 Ponadto, w okresie kontrolowanym Gmina podejmowała m.in. następujące działania:

- przekazano **69** informacji dłużnikowi i organowi właściwemu dłużnika, zgodnie z art. 27 ust. 7 pkt 1 oraz ust. 7 pkt 3 lit. a, b, i c ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

- przeprowadzono **43** wywiady z dłużnikami alimentacyjnymi, zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2 ww. ustawy,
- wystąpiono z **34** wnioskami do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, zgodnie z art. 3 ust. 5 ww. ustawy,
- przekazano do organu właściwego wierzyciela **26** informacji o podjętych działaniach wobec dłużników alimentacyjnych, zgodnie z art. 6 ww. ustawy,
- wezwano **108** dłużników na wywiad alimentacyjny, zgodnie z art. 1 ww. ustawy,
- zobowiązano **4** dłużników do zarejestrowania się jako bezrobotni albo poszukujący pracy, zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy,
- wydano **4** decyzje o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań, zgodnie z art. 5 ust. 3a ww. ustawy,
- skierowano **10** wniosków do urzędu pracy o aktywizację zawodową dłużnika, zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy,
- do prokuratury skierowano **10** wniosków o ściganie dłużników uznanych z uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych, zgodnie z art. 5 ust. 3b ww. ustawy,
- skierowano **3** wnioski do Starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika, zgodnie z art. 5 ust. 3b pkt ww. ustawy,
- przekazano **35** informacji komornikowi z wywiadu alimentacyjnego, zgodnie z art. 6 ww. ustawy,
- skierowano do komornika sądowego łącznie **69** wniosków o przyłączenie do egzekucji komorniczej, zgodnie z art. 27 ust. 3a i 8 ww. ustawy na łączną kwotę **3 274 989,15 zł**.

2.4. W okresie kontrolowanym nie dokonywano odroczenia spłaty, umorzenia, bądź rozłożenia na raty należności stanowiących dochody budżetu państwa.

2.5. W 2017 r. dokonano 4 wygaszeń należności dłużników alimentacyjnych z powodu śmierci dłużnika, zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów na łączną kwotę 58 140,00 zł, w tym:

- z tytułu funduszu alimentacyjnego – 44 952,00 zł,
- z tytułu zaliczki alimentacyjnej – 13 188,00 zł.

[Akta kontroli: II 26-29 VII 1-20]

3. Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

3.1. Szczegółowe wykonanie dochodów przedstawiono w tabeli.

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan (zł)	Wykonanie	
				zł	%
750	75011	0690	310,00	382,85	123,50
		0640	235,00	0,00	0
		0920	35 000,00	33 359,92	95,31
		0940	2 600,00	4 917,63	189,14
855	85502	0980	43 537,00	31 019,24	71,25
Ogółem			81 682,00	69 679,64	85,31

- 3.2. Zaplanowane, decyzją Wojewody Nr FK 5/2017 z dnia 1 lutego 2017 r., dochody budżetu państwa w wysokości **81 682,00 zł** wykonane zostały w łącznej kwocie **69 679,64 zł**, co stanowiło **85,31%**.

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem złożonym przez Panią Beatę Szumowską Starszego Specjalistę Pracy Socjalnej - Koordynatora, niewykonanie planu dochodów spowodowane było:

- w rozdziale 85502 § 0920 i § 0980 brakiem wpływu dochodów od dłużników alimentacyjnych z tytułu funduszu alimentacyjnego wynikających z dużego bezrobocia na terenie Gminy Biała Piska,
- w rozdziale 85502 § 0640 ustaleniem planu dochodów na podstawie przypisów odsetek od funduszu alimentacyjnego pomimo zmiany przepisów (dot. postępowania egzekucyjnego) polegającej na odstąpieniu od wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych.

- 3.3. W toku kontroli ustalono, że dochody uzyskiwane w 2017 r. z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych, przekazywane były na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w należnej wysokości i terminach wynikających z obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

[Akta kontroli: II.26-29, VI. 11-26]

4. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze, ocenia się **pozytywnie**.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Przyjęta ocena ogólna (ocena pozytywna) wynika z faktu, iż wielkość stwierdzonych w toku kontroli odstępstw od stanu pożądanego miała charakter formalny lub ich wielkość nie miała istotnego wpływu na finansowy aspekt kontrolowanych obszarów, tj.:

- wysokość kwoty dotacji pobranej w nadmiernej wysokości uznano za nieistotną z punktu widzenia finansów publicznych (301,82 zł), co stanowiło 0,002% wydatkowanych dotacji udzielonych na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej,
- nieprawidłowe sporządzenie rocznego sprawozdania rzeczowo-finansowego z realizacji wypłat producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej za 2017 r. oraz rocznego rozliczenia dotacji celowej z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej za 2017 r. (błędnie podano kwotę limitu zwrotu podatku) nie miało wpływu na prawidłowość wypłaty producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Jednakże mając na uwadze powyższe, zalecam podjęcie wszelkich działań w celu wyeliminowania w przyszłości podobnych przypadków, nawet gdy dotyczą one niewielkich kwot środków budżetowych, a w szczególności zobowiązanie podległych pracowników do:

1. Prawidłowego rozliczania wniosków o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, poprzez wypłatę zwrotu podatku na podstawie faktur wystawionych w okresie 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku.

2. Sporządzania sprawozdań rzeczowo-finansowych oraz rozliczeń dotacji celowej z realizacji zadania dotyczącego wypłat producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, poprzez wykazywanie w nich prawidłowo wyliczonej kwoty limitu zwrotu podatku akcyzowego.

Proszę o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie **14 dni** od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zalecenia, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Artur Chojecki

Wojewoda
Warmińsko-Mazurski
/dokument podpisany elektronicznie/